

ale scriitorului II (deci se poate presupune o proveniență moldovenească), dar calitatea pergamentului și trăsăturile paleografice sînt net diferite.

3. *Evangelhiar*, sec. XIII, Biblioteca Centrală de Stat din București, nr. inv. 10.848.

Nu a fost descris pînă în prezent.

Este un manuscris bine întreținut, în genere lizibil, scris pe pergament de culoare alb-gălbuie, cu una din fețe mai cenușie. Are 122 de file (17,5 × 22,5 cm.), nu este numerotat, lipsește sfîrșitul.

Scrierea este semiuncială (21 de rînduri pe pagină), cu cerneală neagră, iar titlurile cu roșu. Inițialele sînt de tip sud-slav, modeste, în roșu, negru și albastru. Semnalăm o singură încercare de portret, de altfel nereușită, la f. 67 v. Întreg manuscrisul este realizat de un singur scriptor.

S-a păstrat legătura veche în lemn și piele, cu ornamentație modestă în motive florale și o cruce. Manuscrisul a fost reparat în anul 1741, după cum reiese dintr-o însemnare a celui care a efectuat această operație (pe coperta interioară, din față).

Cuprinsul: texte evanghelice în ordinea citirii lor în biserică, începînd cu evanghelia de paști (Ioan, 1); la sfîrșit este un sinaxar.

Textul este copiat, probabil, după un original glagolitic, deoarece se transcrie printr-o singură literă atît **ѣ** cît și **ia** (de ex. **ѡт полѣморѣ** f. 11, **блнвъ коракѣ** f. 11 v).

Semnalăm cîteva trăsături redacționale sud-slave, cum ar fi:

- generalizarea ierului mic;
- dispariția lui *l* epenthetic: **ѡт земаѣ** (f. 7), **коракѣ, коракѣ** (f. 11 v);
- dispariția parțială a consoanei iot;
- întrebuițarea, în general, corectă a vocalelor nazale, deși uneori se observă cofuzia și amestecul lor: **ѡшѣ** (f. 1), **ѡсташѣ** (f. 11 v), **шѣ(д)шѣ** **ѡѣжашѣ** (f. 12 v), **ѡнѣтрѣ** (f. 7 v), **дмннѣ глѣ вѣлѣ** (f. 9). De fapt, nu întîlnim cazuri de denazalizare, doar la f. 15 este înregistrată de două ori forma **нѣ**, care indică o confuzie a ierului mare cu o, după denazalizarea acestuia din urmă în *ă*, ca în redacția medio-bulgară.

Avînd în vedere că în acest manuscris se împletesc trăsături ale redacțiilor sîrbocroată și medio-bulgară, trebuie să presupunem că textul a fost scris în Țara Românească sau în Bulgaria. Pentru cea de a doua ipoteză pledează și conținutul însemnărilor, care atestă o folosire a acestui manuscris în Bulgaria.

Pe coperta interioară, din față, s-au păstrat trei însemnări:

1. **ИЗКОЛЕНІЕ ИЩА Н СЪ ПОСПКШЕНІЕ СНА Н СЪШЪСТЪВЪІЕ СТАГО ДХА ДМННЪ (ѡТ РѢ ХКО) .ѡѡѡѡ. да(с) знае кае (sic!) подѣновнаѣ сѣѡ кннѣ глѣѣ тетрѡван глѣѣ таго подѡвнѣ Петрѣ Калчѡвѣ Дарабати за калчѡка дѡшѣ н за Никѡлова н за нѣнка Бѡлѡ Калчѡ Цѣѣтѣ Цѡна Дѡбра Пѣпетко.** ('Cu voia tatălui și cu ajutorul fiului și cu pogorîrea sîntului duh, amin. De la nașterea lui Hristos 1741. Să se știe că s-a înnoit această carte numită tetraevanghel; a înnoit-o Petru Calciov Darabati pentru sufletul lui Calciu și al lui Nicola și al lui neica Baliu Calciu, Floarea, Țone, Dobre, Pepetco').